

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ

[Μυθιστόρημα Ἀλεξάνδρου Πούσκιν].

Συνέχεια· ἰδὲ σελ. 692.

Γ΄.

Ἡ πολιορκία.

Πλησιάσαντες εἰς Ὀρεμβούργον εἶδομεν πλῆθος καταδικῶν μὲ ἐξυρισμένους κεφαλάς καὶ μὲ πρόσωπα παραμεμορφωμένα διὰ τομέων τοῦ δημίου¹, ἐργαζομένους εἰς τὰ ὄχυράματα ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἀπομάχων τῆς φρουρᾶς. Τινὲς τούτων ἀπεκρίνον ἐπὶ μονοτρόχων ἀμαξίων παντοειδεῖς ὕλας δι' ὧν ἦτο πεπληρωμένη ἡ τάφος, ἄλλοι ἔσκαπτον, καὶ περαιτέρω κτίσται μετέφερον πλίνθους πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τῶν τειχῶν. Οἱ φρουροὶ μᾶς ἐκράτησαν πρὸ τῶν πυλῶν καὶ ἐζήτησαν τὰ διαβατήριά μας. Μαθὼν δ' ὁ λοχίας, ὅτι ἐρχόμεθα ἐκ τοῦ φρουρίου Βελογόρσκ, μᾶς ὠδήγησε κατ' εὐθείαν εἰς τὸν στρατηγόν.

Εὗρον δ' αὐτὸν ἐν τῷ κήπῳ του. Παρετήρησε τὰς μηλέας, ἀεὶ ὁ φθινοπωρινὸς ἀνεμὸς εἶχεν ἀπογυμνώσει τῶν φύλλων, καὶ τῇ βοήθειᾳ γέροντος κηπουροῦ τὰς περιετύλισσε ἐπιμελῶς δι' ἀχύρου. Ἐν τῇ μορφῇ του ἀπετυπούτο γαλήνη, φαιδρότης καὶ ὑγίεια. Ἠὐχαριστήθη τὰ μέγιστα ἰδὼν με καὶ πολλὰς μοι ἔκαμεν ἐρωτήσεις περὶ τῶν τρομερῶν συμβεβηκότων, ὧν ὑπῆρξα αὐτόπτης μάρτυς. Τῷ ἀφηγήθη, ὁ δὲ γέρον μὲ ἤκουε μετὰ προσοχῆς καὶ ἐν ᾧ ἠκροῦτο ἔκοπτε ταύτοχρόνως τὰ ξηρὰ κλαδιά.

«Δυστυχῆ Μιρονόφ! εἶπεν, ὅτε ἐτελείωσα τὴν θλιβεράν ἱστορίαν μου· κρίμα εἶναι, ἦτο καλὸς ἀξιοματικός. Καὶ ἡ κυρὰ Μιρονόφ, ἦτο πολὺ καλὴ γυναῖκα καὶ ἤξευρε καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλην νὰ ξηραίνῃ μανιτάρια. Καὶ τί ἔγινε ἡ Μάσσα, ἡ κόρη τοῦ λοχαγοῦ;»

Τῷ ἀπεκρίθη, ὅτι ἔμεινε ἐν τῷ φρουρίῳ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἱερέως.

«Πῶ! πῶ! πῶ! ἀνεφώνησεν ὁ στρατηγός, κακὴ δουλειά, πολὺ κακὴ, σύρε τώρα νὰ γυρῆσαι πειθαρχία ἀπὸ τέτοιους κακούργους».

Τῷ ἔκαμα τὴν παρατήρησιν, ὅτι τὸ φρούριον τοῦ Βελογόρσκ δὲν ἀπεῖχε πολὺ, καὶ ὅτι πιθανὸν ἡ ἐξοχότης του δὲν θὰ ἐβράδυνε νὰ στείλῃ στρατιωτικὸν ἀποσπασμα πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν δυστυχῶν κατοίκων. Ὁ στρατηγὸς ἔσεισε τὴν κεφαλὴν ἐνδοιαστικῶς. «Θὰ ἰδοῦμε, θὰ ἰδοῦμε, εἶπε, ἔχομεν καιρὸν νὰ τὰ εἰποῦμε. Σὲ παρακαλῶ νὰ ἔλθῃς νὰ πάρωμε τὸ τσάι ἔς τὸ σπίτι. Θὰ ἦναι ἀπόψε πολὺ μὲν συμβούλιον, ἢμπορεῖς νὰ μᾶς δώσης ἀκριβεῖς πληροφορίες περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀχρείου τοῦ Που-

1. Τότε ἀπέκοπτον διὰ τομέων τοὺς ῥώθωνας τῶν καταδικῶν ἢ βάρβαρος αὐτῆ ποιῆ κατηργήθη ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου.

γάτσεφ καὶ περὶ τοῦ στρατοῦ του. Ἦγάινε νὰ ἀναπαυθῆς τώρα».

Μετέβην εἰς τὸ ὄρισθὲν μοι κατάλυμα, ὅπου εὗρον τὸν Σαβέλνιτς ἐτοιμάζοντα τὰ τῆς ἐγκαταστάσεως. Περιέμενον ἀνυπομόνως τὴν ὀρισθεῖσαν ὥραν ὁ ἀναγνώστης κατανοεῖ εὐκόλως, ὅτι κατ' οὐδένα τρόπον ἐννόουν νὰ πουςιάσω τοῦ πολεμικοῦ ἐκείνου συμβουλίου, ὅπερ ἔπελε νὰ ἔχῃ μεγίστην ἐπιρροὴν ἐφ' ὅλου τοῦ βίου μου. Κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ὥραν, ἤμην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ στρατηγοῦ.

Εὗρον ἐν τῇ οἰκίᾳ του ἕνα τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὀρεμβούργου, τὸν διευθυντὴν τοῦ τελωνείου, ἂν καλῶς ἐνθυμοῦμαι, μικρόσωμον γέροντα, χονδρὸν καὶ κόκκινον φοροῦντα μετὰ ξινὸν ἔνδυμα. Οὗτος μὲ ἠρώτησεν ἐπανειλημμένως περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ἰβάν Κούσιτς, τὸν ὁποῖον ἐκάλει κουμπάρον του, συχνάκις δὲ μὲ διέκοπτε διὰ σχετικῶν ἐρωτήσεων καὶ παρατηρήσεων ἀποφθεγματικῶν, ἐλεγχοῦσῶν ἂν μὴ ἄνδρα ἔμπειρον τῶν πολεμικῶν, τοῦλάχιστον ἄνδρα ἔχοντα ἔμφυτον νοσημοσύνην καὶ λεπτότητα κρίσεως. Ἐν τῷ μεταξὺ ἤλθον καὶ οἱ λοιποὶ κεκλημένοι. Ὅτε πάντες κατελάβομεν τὰς θέσεις μας καὶ παρετέθη ἡμῖν τὸ τέιον, ὁ στρατηγὸς ἐξέθετο ἡμῖν διὰ μακρῶν καὶ ἐν λεπτομερείᾳ τὴν ἐνεστῶσαν θέσιν τῶν πραγμάτων.

«Τώρα, κύριοι, πρέπει νὰ ἀποφασίσωμεν κατὰ τίνα τρόπον πρέπει νὰ πολεμήσωμεν τοὺς ἀντάρτας. Ἐπιθετικῶς ἢ ἀμυντικῶς; Ἐκάτερος τῶν τρόπων τούτων ἔχει τὰ καλὰ του καὶ τὰ κακὰ του. Ὁ ἐπιθετικὸς πόλεμος παρέχει περισσοτέρας ἐλπίδας περὶ ταχείας καταστροφῆς τοῦ ἐχθροῦ· ἀλλ' ὁ ἀμυντικὸς εἶναι ἀσφαλέστερος καὶ οὐχὶ τόσον ἐπικίνδυνος. Ἐπομένως θὰ συλλέξωμεν τὰς ψήφους κατὰ τὴν κεκανονισμένην τάξιν δηλαδὴ συμβουλευόμενοι πρῶτον τοὺς ἔχοντας κατώτερον βαθμὸν. Κύριε ἀξιοματικέ, εἶπε στραφεὶς πρὸς με, εὐαρεστήθητε νὰ μοι εἴπητε τὴν γνώμην σας».

Ἠγέρθη καὶ περιγράψας διὰ βραχείων τὸν Πουγάτσεφ καὶ τὸν στρατὸν του, ἐβεβαίωσα, ὅτι ὁ σφετεριστὴς δὲν ἦτο εἰς κατάστασιν νάντισταθῆ εἰς τακτικὸν καὶ πειθαρχοῦντα στρατόν.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην ταύτην οἱ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι δὲν ἀπέκρουσαν τὴν δυσαρέσκειάν των, πεποιθότες, ὅτι ἦτο ἀπόρροια θράσους προπετοῦς νεανίου. Ἠκούσθη ψίθυρος συγκεχυμένων φωνῶν καὶ διέκρινα σαφῶς τὴν λέξιν βυζαντινῶν, ταπεινῆ τῇ φωνῇ ῥηθεῖσαν. Ὁ στρατηγὸς ἐστράφη πρὸς με καὶ μοι εἶπε μεθιδῶν:

«Κύριε, ἀξιοματικέ, καὶ πρῶται ψήφου ἐν πολεμικοῖς συμβουλίαις εἶναι πάντοτε ὑπὲρ τῶν ἐπιθετικῶν μέτρων. Τώρα θὰ ἐξακολουθήσωμεν συλλέγοντες τὰς ψήφους. Κύριε σύμβουλε, εἰπέτε μας τὴν γνώμην σας.»

Ὁ μικρόσωμος γέρων, ὁ φορῶν τὸ μεταξίνον ἔνδυμα, ἔσπευσε νὰ ῥοφήσῃ καὶ τὸ τρίτον κύπελλον τείου, ὅπερ εἶχε συγκεράσῃ μετ' ἀρκετῆς δόσεως ῥουμίου.

«Φρονῶ, ἐξοχώτατε, εἶπεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐνεργήσωμεν οὔτε ἐπιθετικῶς, οὔτε ἀμυντικῶς.

— Πῶς αὐτό, κύριε σύμβουλε; ἀνεφώνησεν ἔκθαμβος ὁ στρατηγός. Ἡ τακτικὴ δὲν περιέχει ἄλλα μέσα! πρέπει νὰ ἐνεργήσωμεν ἢ ἐπιθετικῶς ἢ ἀμυντικῶς.

— Ἐξοχώτατε, ἐνεργήσατε διαφθορικῶς.

— Αἱ! αἱ! νὰ σᾶς εἰπῶ, ἡ γνώμη σας εἶναι ὀρθοτάτη τὴν διαφθορὰν καὶ τὸν δόλον παραδέχεται καὶ ἡ τακτικὴ καὶ θὰ ἐπωφεληθῶμεν τῆς συμβουλῆς σας: εἶναι δυνατόν νὰ ἐπικηρυχθῇ ἡ κεφαλὴ ἐκείνου τοῦ ἀχρείου δι' ἑβδομήκοντα ἰσως καὶ ἑκατὸν ῥούβλια, πληρωτέα ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐξόδων τῆς δημοσίας ἀσφαλείας.

— Καί τότε, διέκοψεν ὁ διευθυντὴς τοῦ τελωνείου, νὰ γίνω κριὰρ τῆς κεργήσιας ἀντὶ συμβούλου, ἂν αὐτοὶ οἱ κλέπτει δὲν μᾶς παραδώσουν δεμένον χειροπόδαρα τὸν ἀταμὰν τους.

— Θὰ σκεφθῶμεν καὶ θὰ ὁμιλήσωμεν καὶ πάλιν περὶ αὐτοῦ, ὑπολαβῶν εἶπεν ὁ στρατηγός. Διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον ὅμως ἀνάγκη νὰ γίνῃ καὶ στρατιωτικὴ ἐνέργεια. Κύριοι, δώσατε τὰς ψήφους σας κατὰ τὴν νόμιμον τάξιν.»

Ὅλοι αἱ γνῶμαι ἦσαν ἐναντίαι τῆς ἰδικῆς μου. Οἱ συγκροτοῦντες τὸ συμβούλιον ἐσπούδαζον τίς πλείονα νὰ σωρεύσῃ ἐπιχειρήματα, περὶ τῆς ὀλίγης πεποιθήσεως, ἣν ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν εἰς τὸν στρατὸν, περὶ τοῦ ἀβεβαίου τῆς νίκης, περὶ τῆς ἀνάγκης συνετῆς καὶ οὐχὶ παρατόλμου ἐνεργείας καὶ τῶν τοιοῦτων. Πάντες συνεφώνουν, ὅτι προτιμότερον ἦτο νὰ μείνωμεν ὀπισθεν ἰσχυροῦ λιθίνου τείχους προστατευόμενοι ὑπὸ τῶν πυροβόλων, ἢ νὰ ῥιψοκινδυνήσωμεν ἐν ἀνοικτῶ πεδίῳ. Ὅτε τέλος ἐξήνεγκον πάντες τὴν γνώμην αὐτῶν, ὁ στρατηγός ἐτίναξε τὴν τέφραν τῆς πίπας του καὶ ἐξεφώνησεν τὸν ἐπόμενον λόγον:

«Κύριοι, ὀφείλω νὰ σᾶς φανερώσω, ὅτι συμφωνῶ καθ' ὀλοκληρίαν μὲ τὴν γνώμην τοῦ κυρίου ἀξιωματικοῦ ἐδῶ· ἐπειδὴ ἡ γνώμη αὕτη βασιίζεται ἐπὶ τῶν κανόνων τῆς ὑγιούς τακτικῆς, τῆς προτιμώσεως πάντοτε τὰς ἐπιθετικὰς κινήσεις τῶν ἀμυντικῶν.»

Ἐσίγησε πρὸς στιγμήν καὶ ἐπλήρωσε καπνοῦ τὴν πίπαν του· ἡ φιλοτιμία μου ἰκανοποιήθη. Ἐκύτταξα ὑπερηφάνως τοὺς πολιτικούς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἐκυφομύιλουν πρὸς ἀλλήλους μετὰ προδῆλου ἀνησυχίας καὶ δυσαρρεσκείας.

«Ἀλλά, κύριοι, ἐξηκολούθησεν ὁ στρατηγός στεναξάς, ἐν ᾧ ταύτη χρόνως διὰ τοῦ ἀνοιχθέντος στόματός του ἐξέπεμψε πυκνὸν νέφος κα-

πνοῦ, δὲν τολμῶ νὰναλάβω τόσον μεγάλην εὐθύνην, προκειμένου περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐπαρχιῶν τῶν ἐμπειπιστευμένων εἰς ἐμὲ παρὰ τῆς Αὐτῆς Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, τῆς χαριτοβούτου μου Ἀνάσσης. Διὰ τοῦτο ἀναγκάζομαι μετὰ λύπης νὰ ταχθῶ μὲ τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας, ἣτις ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ συνέσις καὶ ἡ λογικὴ ἐπιτάττουσι νὰ περιμείνωμεν ἐντὸς τῆς πόλεως τὴν ἐπαπειλοῦσαν ἡμᾶς πολιορκίαν καὶ νὰποκρούσωμεν τὰς ἐφόδους τοῦ ἐχθροῦ διὰ τοῦ πυροβολικοῦ ἡμῶν καὶ εἰ δυνατόν δι' ἐξόδων, καλῶς διοργανωμένων.»

Ἦλθε καὶ ἡ σειρά τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων νὰ μὴ κυττάξωσι μυκτηριστικῶς. Τὸ συμβούλιον διελύθη. Ἐγὼ δ' ἐνδομύχως κατεβλήθην διὰ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ σεβαστοῦ στρατιώτου, ὅστις ἐναντίον τῆς πεποιθήσεώς του, ἀπεφάσισε νὰκολουθήσῃ τὴν γνώμην ἀνδρῶν ἀμαθῶν καὶ ἀναρμοδιῶν νὰ κρίνωσι τὰ τοιαῦτα ζητήματα.

Μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τοῦ περιφήμου ἐκείνου πολεμικοῦ συμβουλίου, ὁ Πουγάτσεφ, ἐκπληρῶν κατὰ γράμμα τὴν ὑπόσχεσίν του, ἐπλησίασεν εἰς Ὁρεμβούργον. Ἀπὸ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως κατῶπτευσεν τὸ στρατεύμα τῶν ἀνταρτῶν. Μοὶ ἐφάνη δ' ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἑδεκαπλασιασθῆ ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐφόδου, ἣς ἐγενόμην μάρτης αὐτόπτης. Οἱ ἀντάτται ἐκέκτηντο προσέτι καὶ πυροβόλα, παραληφθέντα βεβαίως ἐκ τῶν μικρῶν φρουριῶν, ἅπερ εἶχε κυριεύσῃ ὁ Πουγάτσεφ. Ἀναλογιζόμενος τὴν ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου, προσέβλεπον, ὅτι ἐπὶ μακρὸν χρόνον θὰ ἐμένομεν καθειργμένοι ἐντὸς τῶν τειχῶν τοῦ Ὁρεμβούργου, καὶ μοῦ ἤρχετο νὰ κλαύσω ἀπὸ τὸ κακὸν μου.

Οὐδαμῶς προτίθεμαι νὰ περιγράψω τὰ κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ Ὁρεμβούργου, διότι τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς ἱστορίας καὶ ὁ τόπος του δὲν εἶναι ἐν ἀπομνημονεύμασιν οἰκογενειακοῖς. Ὅθεν διὰ βραχέων λέγω, ὅτι ἕνεκα τῆς ἀπρονοησίας τῶν ἀρχῶν, ἡ πολιορκία ἐκείνη ἀπέβη καταστρεπτικὴ εἰς τοὺς κατοίκους, οἵτινες καὶ λιμὸν καὶ παντοειδεῖς ἄλλας στερήσεις ὑπέστησαν. Ὁ ἐν Ὁρεμβούργῳ βίος καθίστατο ἀφόρητος, πάντες δ' ἐναγωνίως ἀνέμενον τὴν μοιραίαν τῶν πραγμάτων ἐκδασιν καὶ πάντες ἐγόγγυζον δι' ὅσα ἔπασχον. Οἱ κάτοικοι ἐπὶ τέλους συνείθισαν τὰς βόμβας, τὰς πιπτούσας ἐπὶ τῶν οἰκιῶν των, καὶ αὐταὶ δ' αἱ ἐφοδοὶ τοῦ Πουγάτσεφ οὐδὲλους ἐτάρασσον πλέον αὐτούς. Ἐστενοχωρούμην ὑπερβολικῶς ὁ χρόνος παρήρηχτο βραδέως. Οὐδεμίαν ἐπιστολὴν ἠδυναμην νὰ λάβω ἐκ Βελογόρσκ, διότι ἡ συγκοινωνία ἦτο διακεκομμένη, ὁ δὲ χωρισμὸς ἀπὸ τῆς Μαρίας μ' ἐβασάνιζε. Μόνη δ' εὐχάριστος ἀσχολία μοὶ ὑπελείπετο οἱ στρατιωτικοὶ περιπάτοι.

Εἰς τὴν γενναϊδωρίαν τοῦ Πουγάτσεφ ὤφειλον ἀξιόλογον ἵππον, μεθ' οὗ ἐμοίραζα τὸ πενιχρὸν σιτηρέσιόν μου. Καθ' ἐκάστην ἐξηρχόμην ἐκτὸς τῶν προμαχώνων, καὶ ἐπυροβόλουν κατὰ τῶν προσκόπων τοῦ Πουγάτσεφ. Ἐν ταῖς τοιαύταις δ' ἀψιμαχίαις ἐνίκων συνήθως οἱ ἀντάρται, ὡς ἔχοντες ἄφθονα τὰ ἐπιτήδεια καὶ ἐξαιρέτους ἵππους. Τὸ τεταλαιπωρημένον ἵππικὸν ἡμῶν δὲν ἦτο εἰς κατάστασιν νάντιπραταχθῆ κατ' αὐτῶν. Ἐνίοτε ἐποίει ἐξόδους καὶ τὸ ἡμέτερον λιμῶττον πεζικόν, ἀλλ' ἕνεκα τῆς πυκνῆς χιόνος τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπιχειρήσῃ τι γενναῖον κατὰ τοῦ ἐλαφροῦ ἵππικοῦ τοῦ ἐχθροῦ. Ματαίως δὲ τὸ πυροβολικὸν ἐξέπεμπε τοὺς κεραυνούς του ἀπὸ τῶν προμαχώνων, διότι κατὰ τὰς ἐξόδους δὲν ἐδύνατο νὰ προχωρήσῃ ἕνεκα τῆς ἀδυναμίας τῶν κατεσκευασμένων ἵππων. Αὕτη ἦτο ἡ ἡμέτερα τακτικὴ καὶ ταύτην τὴν τακτικὴν οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὀρμεβούργου ἐκάλουν συνετὴν καὶ περιεσκεμμένην.

Μίαν ἡμέραν, ὅτε κατωρθώσαμεν νὰ τρέψωμεν εἰς φυγὴν καὶ νὰ καταδιώξωμεν ἰσχυρὸν ἀπόσπασμα, κατέφθασα ἕνα Κοζάκον ὑσερήσαντα τῶν ἄλλων καὶ ἠτοιμαζόμενον νὰ τὸν πλήξω διὰ τῆς τουρκικῆς σπάθης μου, ὅτε ἐκεῖνος ἀποκαλύψας τὴν κεφαλὴν ἐφώνησε:

«Καλημέρα, Πιότρ, Ἀνδρέιτς· τί κάνεις ; εἶσαι καλά ;»

Ἄνεγνώρισα τὸν ἡμέτερον οὐριαδικὸν Ἀγαλλίαςισ δὲ μὲ κατέλαβεν, ἰδόντα αὐτόν.

«Καλημέρα, Μάξιμιτς, τῷ εἶπον· ἔχεις πολὺν καιρὸν ποῦ λείπεις ἀπὸ τὸ Βελογόρσκ ;

— Ἄγιον καιρὸν ἔχω, πατέρακι μου Πιότρ Ἀνδρέιτς, χθὲς μόλις ἤλθα ἀπὸ ἐκεῖ· ἔχω καὶ ἕνα γράμμα γιὰ λόγον σας.

— Ποῦ εἶναι ; ἀνεκράξα παράφορος.

— Ἀπάνω μου τὸ ἔχω, ἀπεκρίθη ὁ Μάξιμιτς, θεὸς τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον του. Ὑπεσχέθηκα εἰς τὴν Παλάσκαν νὰ προσπαθῆσω νὰ τὸ δώσω εἰς τὰ χέρια σας.»

Μοὶ ἐνεχειρίσει συνεπτυγμένον χάρτην, καὶ ἀπῆλθε παραχρῆμα ἐν καλπασμῷ. Ἐγὼ δὲ ἀνοίξας τὸν χάρτην ἀνέγνων ἐν μεγάλῃ ψυχικῇ παραχῆ τὰ ἐπόμενα:

«Ἦτο θέλημα Θεοῦ νὰ χάσω διὰ μιᾶς τὸν πατέρα μου καὶ τὴν μητέρα μου. Δὲν ἔχω πλέον ἐπὶ τῆς γῆς οὔτε γονεῖς, οὔτε προστάτας. Καὶ προστρέχω εἰς ὑμᾶς, διότι ἤξευρον ὅτι πάντοτε ἠθέλατε τὸ καλὸν μου καὶ εἴσθε πάντοτε ἔτοιμος νὰ βοηθῆτε τοὺς πάσχοντας. Παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ μὴ παραπέσῃ αὐτὸ τὸ γράμμα μου. Ὁ Μάξιμιτς μοῦ ὑπεσχέθη πῶς θὰ φροντίσῃ νὰ δοθῇ εἰς τὰς χεῖράς σας. Ἦκουσε καὶ ἡ Παλάσκα τὸν Μάξιμιτς νὰ λέγῃ, πῶς ἀπὸ μακρὰν σας βλέπει συχνὰ εἰς τὰς ἐξόδους, καὶ πῶς ἀψηφεῖτε ὅλους τοὺς κινδύνους, χωρὶς νὰ συλλο-

γίζεσθε διόλου καὶ ἐκείνους ποῦ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν μὲ δάκρυα διὰ σας. Ἐμείνα πολὺν καιρὸν ἀρρωστη, καὶ ὅταν ἐπὶ τέλους ἔγεινα καλά, ὁ Ἀλέξεϊ Ἰβανιτς, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐδῶ φρουράρχος εἰς τὴν θέσιν τοῦ μακαρίτου πατρός μου, ἐβιάσε τὸν παπᾶ Γερασίμ νὰ μὲ παραδώσῃ εἰς τὰς χεῖράς του, φοβερσίας αὐτόν μὲ τὸν Πουγάτσεφ. Μένω εἰς τὸ σπίτι μας καὶ ἔχει καὶ μὲ φυλάττου. Ὁ Ἀλέξεϊ Ἰβανιτς μὲ βιάζει νὰ τὸν ὑπανδρευθῶ. Λέγει πῶς μοῦ ἔσωσε τὴν ζωὴν, ἐπειδὴ δὲν ἐμαρτύρησε τὸν δόλον τῆς Ἀκουλίνας Παμφιλόννας, ὅταν μὲ παρέστησεν ὡς ἀνεψιὰν τῆς εἰς τοὺς ληστές· ἀλλ' ἐγὼ ἠμπορῶ καλλίτερα νὰποθάνω παρὰ νὰ γίνω σύζυγος ἐνὸς ἀνθρώπου, ὡς τὸν Σθαμπρίνην. Φέρεται μὲ πολλὴν σκληρότητα πρὸς ἐμὲ καὶ μὲ φοβερίζει, πῶς ἂν δὲν ἀλλάξω γνώμην, ἂν δὲν παραδεχθῶ τὰς προτάσεις του θὰ μὲ ὑπάγῃ εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ κακούργου ὅπου θὰ μὲ εὕρῃ ἡ τύχη τῆς Ἐλισάβετ Χαρωῶ¹. Παρακάλεσα τὸν Ἀλέξεϊ Ἰβανιτς νὰ μοῦ παραχωρήσῃ ὀλίγον καιρὸν διὰ νὰ σκεφθῶ. Μοῦ ἔδωσε διορίαν τριῶν ἡμερῶν· ἂν ὕστερα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρας δὲν γίνω σύζυγος του δὲν ἔχω πλέον νὰ περιμένω ἔλεος ἀπὸ αὐτόν. Ὁ πατέρα μου Πιότρ Ἀνδρέιτς, εἴσθε ὁ μόνος προστάτης μου. Ὑπερασπίσατέ με τὴν δυστυχημένην κόρην. Ἰκετεύσατε τὸν στρατηγὸν καὶ ὅλους τοὺς ἀρχηγούς σας νὰ μᾶς στείλουν βοθηίας ὅσον τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα καὶ ἔλθετε καὶ ὁ ἴδιος, ἂν ἠμπορῆτε. Μένω εὐπειθῆς ὀρφανὴ

» ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΝΟΦ.

Μικροῦ δεῖν παρεφρόνησα, ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην. Ἐσπευσα νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν πόλιν, κεντῶν ἀνηλεῶς διὰ τῶν πτερινιστήρων τὸν δυστυχεῖ ἵππον μου. Ἐν ᾧ δ' ἔτρεχον πλεῖστα σχέδια ἀνευκυλοῦντο ἐν τῇ κεφαλῇ μου πρὸς λύτρωσιν τῆς ταλαίνης κόρης, ἀλλ' οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ἐνέκρινον ὀριστικῶς. Φθὰς εἰς τὴν πόλιν, ἐπορεύθην κατ' εὐθεῖαν εἰς τοῦ στρατηγοῦ καὶ εἰσῆλθον δρομαῖος εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Περιεπάτει οὗτος ἐν τῷ δωματίῳ, καπνίζων διὰ τῆς ἐκ σηπίου πίπας του. Ἰδὼν με ἐστάθη· ἡ ὄψις μου βεβαίως τῷ ἐνεποίησεν αἰσθησιν, διότι μὲ ἠρώτησε μετὰ τινος ἀγωνίας περὶ τοῦ αἰτίου τῆς εἰσόδου μου.

«Ἐξοχώτατε, τῷ εἶπον, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς, διότι σας θεωρῶ ὡς πατέρα. Μὴ ἀπορρίψητε τὴν αἴτησίν μου, πρόκειται περὶ τοῦ μέλλοντός μου, περὶ τῆς ὑπάρξεώς μου.

— Τί τρέχει, πατέρα μου ; ἠρώτησεν ὁ στρατηγὸς ἐκθαμβος· τί ἠμπορῶ νὰ κάμω διὰ σέ ; Ὁμίλει.

— Ἐξοχώτατε, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ πάρω ἐν τάγμα πεζικοῦ καὶ μίαν διμοιρίαν Κοζάκων

1. Κόρη ἐτέρου φρουράρχου, ἣν βιάσας πρῶτον ἀπέκτεινε ὁ Πουγάτσεφ.

διὰ νὰ ὑπάγω νὰ κυριεύσω τὸ Βελογόρσκ.»

Ὁ στρατηγὸς μὲ ἐκύτταξεν ἀτενῶς, ὑποθέτων ἀναμφιβόλως ὅτι ἔχασα τὸν νοῦν, καὶ δὲν ἤπατατο παραπολύ.

«Τί; τί; νὰ κυριεύσης τὸ φρούριον Βελογόρσκ; εἶπεν ἐπὶ τέλους.

— Σὰς ἐγγυῶμαι περὶ τῆς ἐπιτυχίας, ἐπανάλαβον παραφόρως, ἀφήσατέ με μόνον νὰ κάμω ἔξοδον.

— "Ὅχι, νέε μου, εἶπεν ἐκεῖνος ἀνανεύσας. Εἰς τόσον μεγάλην ἀπόστασιν ὁ ἔχθρὸς θὰ σὰς ἀπέκοπτεν εὐκόλως πᾶσαν συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ κυρίου στρατηγικοῦ σημείου, καὶ οὕτω θὰ κατῶρθον εὐκολώτατα νὰ νικήσῃ μεγάλην καὶ ἀποτελεσματικὴν νίκην. Ἄμα διακοπῇ ἡ συγκοινωνία, βλέπεις. . . Κατελήφθη ὑπὸ φόβου ἰδῶν, ὅτι παρσεύρετο εἰς συζητήσεις περὶ ζητημάτων τῆς τακτικῆς, καὶ ἔσπευσα νὰ τὸν διακόψω.

«Ἐλάβον πρὸ μικροῦ, τῷ εἶπον, μίαν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὴν κόρην τοῦ λογαγοῦ Μιρονῶφ. Μοῦ ζητεῖ βοήθειαν. Ὁ Σβαμπρίνης τὴν βιάζει νὰ γείνη σύζυγός του.

— Ἀλήθεια! ὦ! αὐτὸς ὁ Σβαμπρίνης εἶναι πολὺ ἔλσεινός ἀνθρώπος! Ἄν μοῦ πέσῃ ἔστα χέρια, θὰ τὸν στείλω ἀμέσως εἰς τὸ στρατοδικεῖον καὶ εἰς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας θὰ τὸν τουφεκίσωμεν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ φρουρίου. Ἄλλ' ὡς τότε πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπομονήν.

— Νὰ ἔχωμεν ὑπομονήν! ἀνέραξά ἐκτός ἐμαυτοῦ. Ἄλλ' ἔως τότε αὐτὸς θὰ βιάσῃ τὴν Μαρίαν.

— ὦ! ἀπεκρίθη ὁ στρατηγός. Αἶ καὶ μὲ τοῦτο τί; δὲν θὰ πάθῃ δὲ πολὺ μεγάλο δυστύχημα. Προτιμότερον δι' αὐτὴν εἶναι νὰ γείνη σύζυγος τοῦ Σβαμπρίνη, ὁ ὅποιος ἤμπορεῖ τώρα νὰ τὴν προστατεύῃ. Καὶ ὅταν τὸν τουφεκίσωμεν, τότε μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, θὰ εὐρεθοῦν οἱ ἀρραβωνιστικοί. Αἱ νόστιμοι νέαι χήραιδεν μένουσιν πολὺν καιρὸν ἀνύπανδροι. Θέλω νὰ εἶπω πῶς μία χήρα εὐρίσκει εὐκολώτερον ἄνδρα.

— Προτιμότερος ὁ θάνατος, εἶπον παραφόρως, παρὰ νὰ τὴν ἀφήσω εἰς τὸν Σβαμπρίνην.

— Ἄ! μπά! εἶπεν ὁ γέρον, τώρα καταλαμβάνω! φαίνεται πῶς εἶσαι κτυπημένος διὰ τὴν Μαρίαν Ἰβανόβναν. Τότε ἀλλάζει τὸ πρᾶγμα. Καύμένο παιδί! Ἄλλὰ τί νὰ σοῦ κάμω; δὲν ἤμπορῶ πάλιν νὰ σοῦ δώσω ἕν τάγμα καὶ πεντήκοντα Κοζάκους. Ἡ ἐκστρατεία αὕτη εἶναι παράλογος, καὶ δὲν ἤμπορῶ νὰναλάβω τὴν εὐθύνην».

Ἐταπείνωσα τὴν κεφαλὴν ἀπελπισ. Αἶφνης ἰδέα τις μοὶ ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν μου, ὅποια δέ τις ἦτο αὕτη ὁ ἀναγνώστης θὰ ἴδῃ ἐν τῷ ἐπομένῳ κεφαλαίῳ, καθὼς ἔλεγον οἱ παλαιοὶ μυθιστοριογράφοι.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΚ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Καὶ πάλιν περὶ ἠλεκτρισμοῦ. — Πλεονέκτημα σπουδαῖον αὐτοῦ εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν δυνάμεων. — Ἐπὶ ἐνὸς τηλεγραφικοῦ σύρματος τρέχουσι χιλιάδες ἵππων δυνάμεις. — Ἐταιρία εἰς παραγωγήν καὶ διανομὴν δυνάμεων ἐν ταῖς διαφόροις πόλεσιν. — Χρησιμοποίησις τῶν μέχρι τοῦδε ἀπολλυμένων δυνάμεων τῶν παραγομένων ἐν τῇ περίῃ ἡμῶν φύσει. — Πρώτη μελέτη πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν ἐν τῇ πόλει τῆς Γενεύης. — Ἐπιτυχὴ πειράματα ἐν Παρισίοις τοῦ Μαρκέλλου Δεπρὲ ἐνώπιον ἐπιτροπῆς τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν. — Τὸ πρῶτον ἠλεκτροκίνητον αὐρόστατον. — Ἡλεκτρικὴ εὐμετακόμιστος λυχνία εἰς οἰκιακὴν χρῆσιν. — Μικροσκοπικὴ ἠλεκτρικὴ λυχνία ἐν καρφ'ὶ λαίμοδέτου. — Ὅριστικὴ σύστασις τῆς ἐν Παρισίοις κεντρικῆς διεθνoῦς ἠλεκτρικῆς ἐταιρίας.

Ὁ ἠλεκτρισμὸς εἶναι τὸ μέγα ζήτημα τῆς εποχῆς μας ἢ προσοχὴ πάντων εἶναι ἐστραμμένη πρὸς αὐτὸν, ὅστις μετ' ὀλίγον καθίσταται ἡ ψυχὴ τοσαύτης προόδου.

Ἐν δυσὶν ἐπανειλημμένοις χρονικοῖς ἐπραγματεύθημεν περὶ τῶν θαυμασίων αὐτοῦ νεωτέρων προόδων, καὶ δὲν εἴμεθα ἔτι ἢ εἰς τὴν ἀρχήν. Ἐὰν δ' ἀπεπειρώμεθα νὰ εἰσεέλθωμεν εἰς τὴν λεπτομερεῆ περιγραφὴν καὶ τῶν ἐλαχίστων ἐφαρμογῶν αὐτοῦ τῶν τε ὑφισταμένων καὶ τῶν μελετωμένων γενέσθαι, πῶσας στήλας τῆς «Ἐστίας» δὲν ἠθέλωμεν ἀναγκασθῆ νὰ πληρώσωμεν!

* *

Ἐν τῇ προηγουμένη ἡμῶν διατριβῇ εἶδομεν, ὅτι ἡ ἐν τοῖς σταθμοῖς παραγομένη δύναμις διὰ τῶν δυναμοηλεκτρικῶν μηχανῶν τοῦ Siemens ἐπέμπετο μακρὰν εἰς τὰ ἠλεκτροκίνητα tramways διὰ τῶν σιδηρῶν τροχιῶν, ἢ διὰ μεταλλικοῦ σύρματος.

Ἴδου λοιπὸν ἐν πλεονέκτημα ἀξιόλογον, σπουδαῖον τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, οὐτινος ὁ ἀτμὸς στερεῖται.

Ὁ ἀτμὸς δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἢ ἐπὶ τοῦ τόπου, ἔνθα παράγεται.

Ἐὰν ἐπεσεφόρητε ποτὲ ἐργοστάσιόν τι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια ἐπιδεικτικῶς ἐξαγγέλλουσι τὴν ὑπαρξίν των μακρόθεν διὰ στροφαλίγων μελανωποῦ καπνοῦ ἐξ ὑψιδμήτων καπνοδοχῶν ἀναθρόσκοντος, οἱ διευθυνταὶ αὐτοῦ ἐπέδειξαν βεβαίως ὑμῖν τὴν βαρεῖαν καὶ θορυβώδη ἀτμομηχανήν, τὴν παράγουσαν τὴν δύναμιν τῶν τόσων ἵππων ἀτμοῦ. Ἡ δύναμις λοιπὸν αὕτη τῆς ἀτμομηχανῆς στρέφει πρῶτην τινὰ παρ' αὐτὴν κειμένην τροχαλίαν, ἣτις διὰ τινος περιβάλλοντος ἰμάντος στρέφει διὰ τοῦ πηγαινοερχομοῦ (va-et-vient) αὐτοῦ δευτέραν τροχαλίαν, μεταδίδουσαν τὴν κίνησιν εἰς τὰς διαφόρους μηχανὰς τοῦ ἐργοστασίου.

Ἡ δευτέρα τροχαλία αὕτη ἀπέχει ἐκ πᾶς πρῶτης μόνον δεκάδα τινὰ μέτρων. Ἄρα ἡ δύ-